

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Filozofia

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Lingwistyka stosowana Specjalność Lingwistyka stosowana (język niemiecki z angielskim) Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 09LSTJNAS.13HS.02254.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne	
Koordynator zajęć	Władysław Zabrocki		
Prowadzący zajęcia	Władysław Zabrocki		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 2
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami filozofii kultury oraz filozofii języka (rozumianego jako jedna z dziedzin kultury).
C2	Przekazanie wiedzy z zakresu umiejętności interpretacyjnych – w ramach kształtowania ogólnej kultury intelektualnej – z uwzględnieniem głównych trendów filozoficznych i przemian obrazu świata w europejskim kręgu kulturowym.
C3	Uświadomienie studentom głównych problemów z zakresu filozofii języka oraz zaznajomienie z tradycją i współczesnością filozofii lingwistycznej.
C4	Kształtowanie zdolności krytycznego myślenia ze szczególnym uwzględnieniem refleksji nad językiem.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna wpływ filozofii greckiej na kształt kultury europejskiej	LST_K1_W01	Egzamin ustny
W2	posiada znajomość podstawowych zagadnień z zakresu filozofii języka	LST_K1_W01, LST_K1_W08	Egzamin ustny
W3	zna najślawniejsze dzieła filozoficzne od czasów starożytnych po współczesność poświęcone rozważaniom nad językiem rozumianym jako narzędzie opisu świata, nośnik prawdy i wartości.	LST_K1_W05, LST_K1_W08	Egzamin ustny
W4	zna koncepcję gry językowej oraz pojmowania języka jako nośnika prawdy lub jako środka sugestii, perswazji, przekonywania.	LST_K1_W03, LST_K1_W05, LST_K1_W07	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi przedstawić główne stanowiska filozoficzne w odniesieniu do refleksji nad językiem.	LST_K1_U03	Esej
U2	potrafi czytać ze zrozumieniem teksty z zakresu filozofii języka oraz interpretuje je w ramach odpowiednich zakresów przedmiotowych.	LST_K1_U04	Esej
U3	potrafi samodzielnie analizować wybrane problemy z zakresu refleksji nad językiem.	LST_K1_U07	Esej
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do analizowania wybranych problemów z zakresu refleksji nad językiem.	LST_K1_K01, LST_K1_K04	Esej
K2	jest gotów/gotowa do analitycznego i krytycznego myślenia.	LST_K1_K01	Esej

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Rola i miejsce filozofii w kulturze: zasadnicze rodzaje refleksji filozoficznej. Periodyzacja i prezentacja podstawowych pojęć.	W1, W2, U1, K1	Wykład
2.	Semiotyczna filozofia języka – syntaktyka, semantyka, pragmatyka.	W2, W4, U3, K2	Wykład
3.	Podstawowe procedury racjonalnego myślenia: dowodzenie, definiowanie, sprawdzanie hipotez, klasyfikowanie, wyjaśnianie.	W4, U2, K2	Wykład
4.	Lingwistyczny zwrot w filozofii XX wieku. Filozofia języka potocznego. Analityczna filozofia języka.	W2, U1, K1	Wykład
5.	Analiza wybranych problemów postawionych w dziejach filozofii: Ontologiczne pytanie o jedność i wielość: pytanie o arche – od Talesa do Heideggera.	W1, W3, U2, K1	Wykład
6.	Program racjonalnego poznawania świata. Paradoxy Zenona z Elei i próby ich rozwiązania. Spór o powszechniki.	W1, W3, U2, K2	Wykład
7.	Problem Platona – pytanie o źródła i granice prawomocnego poznawania.	W1, W3, U2, K2	Wykład
8.	Natywizm jako założenie epistemologiczne językoznawstwa generatywistycznego. Rola problemu Platona w koncepcji wyjaśniania uniwersaliów językowych.	W2, U1, U3, K2	Wykład
9.	Problem filozoficznych podstaw logiki. Ontologia i sylogistyka Arystotelesa. Logika stoicka. Sceptycyzm, stoicyzm i epikureizm.	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład
10.	Nauka jako przedmiot refleksji filozoficznej. Program nauki empirycznej F. Bacona.	W3, U2, K2	Wykład
11.	Filozofia języka a filozofia umysłu. R. Descartes: problematyka idei wrodzonych oraz filozofia cogito.	W3, U1, K1	Wykład
12.	Przegląd ujęć filozofii kultury.	W3, U1, K1	Wykład
13.	Filozoficzne aspekty w dziejach wybranych modułów kultury. Elementy filozofii religii.	W3, U3, K2	Wykład
14.	Filozofia czasów Oświecenia. Empiryzm brytyjski i „kantowski przewrót kopernikański”.	W3, U3, K2	Wykład
15.	Przegląd aktualnych sporów w filozofii języka, moralności i kultury. Uniwersalizm i relatywizm jako ujęcie języka i kultury. Biologiczny i społeczny status kompetencji kulturowej i językowej.	W2, W4, U1, U3, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Semestr 1

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Przedstawienie planu opracowania (eseju) i literatury przedmiotu do wybranego problemu filozoficznego. Przedmiotem oceny jest kompletność, relewancja i spójność planu oraz dobranie właściwej literatury przedmiotu. Kryteria oceniania: bardzo dobry (5,0): 91-100%; dobry plus (4,5): 85-90%; dobry (4,0): 76-84%; dostateczny plus (3,5): 68-85%; dostateczny (3,0): 60-67%; niedostateczny (2,0): 0-59%.

Semestr 2

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Warunkiem koniecznym dopuszczenia do egzaminu ustnego jest uzyskanie zaliczenia na podstawie przedstawionego eseju (pracy pisemnej) na temat wybranych problemów z zakresu filozofii. Kryteria oceniania egzaminu ustnego w zakresie kompletności, spójności i relewancji odpowiedzi na egzaminie ustnym: bardzo dobry (5,0): 91-100%; dobry plus (4,5): 85-90%; dobry (4,0): 76-84%; dostateczny plus (3,5): 68-85%; dostateczny (3,0): 60-67%; niedostateczny (2,0): 0-59%.

Literatura

Obowiązkowa

1. Diogenes Laertios. 1984. Żywoty i poglądy słynnych filozofów. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
2. Honderich, Ted (red.). 1998. Encyklopedia filozofii. Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo.
3. Chapman, Siobhan. 2000. Philosophy for linguists: an introduction. London and New York: Routledge.
4. Stanosz, Barbara (red.). 1977. Lingwistyka a filozofia. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
5. Ajdukiewicz, Kazimierz. 1949. Zagadnienia i kierunki filozofii. Warszawa: Czytelnik.
6. Ajdukiewicz, Kazimierz. 1985. Język i Poznanie. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
7. Tatarkiewicz, Władysław. 2014. Historia filozofii, t. 1-3. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Dodatkowa

1. Kmita, Jerzy. 1985. Kultura i poznanie. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
2. Stanosz, Barbara (red.). 1993. Filozofia języka. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
3. Geier, Manfred. 2000. Gra językowa filozofów. Od Parmenidesa do Wittgensteina. Warszawa: Aletheia

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie pracy semestralnej	10
Inne	5

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Przygotowanie do egzaminu	50
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
LST_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznego zastosowania posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności oraz ich stałej aktualizacji w kontekście wykonywanego zawodu, w tym uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
LST_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozumienia problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za rzetelność przekazywanej wiedzy i poszanowania własności intelektualnej.
LST_K1_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wykorzystywać wiedzę przedmiotową, stosując w sposób innowacyjny tradycyjne i multimedialne źródła informacji (w szczególności leksykony, słowniki i korpusy językowe), dostępne w językach wybranej specjalności/specjalizacji.
LST_K1_U04	Absolwent/ka potrafi w innowacyjny sposób korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania oraz analizy złożonych i nietypowych problemów, jak i uzasadniania swoich wyborów w działaniach zawodowych, zgodnie z wybraną specjalnością/specjalizacją i w warunkach nie w pełni przewidywalnych.
LST_K1_U07	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty i zjawiska językowo-komunikacyjne, społeczno-kulturowe oraz technologiczne w odniesieniu do wybranej specjalności/specjalizacji.
LST_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu specyfikę lingwistyki stosowanej w relacji do dyscypliny językoznawstwa, a także pozostałych nauk humanistycznych i innych nauk.
LST_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii z zakresu lingwistyki stosowanej.
LST_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa.
LST_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane aspekty rozwoju lingwistyki stosowanej i najważniejsze nowe osiągnięcia w jej obszarze.
LST_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kompleksową naturę języka i komunikacji językowej.